

У НАН УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ 150-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
АКАДЕМІКА М.П. ВАСИЛЕНКА

На фото (зліва направо):
директор Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України академік Ю.С. Шемшученко, академік-секретар Відділення історії, філософії і права НАН України академік В.А. Смолій, віце-президент НАН України академік С.І. Пирожков, академік-секретар Відділення економіки НАН України академік Е.М. Лібанова й академік-секретар Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України академік М.Г. Жулинський

19 лютого 2016 року відбулась Ювілейна сесія Загальних зборів Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України, присвячена 150-річчю від дня народження видатного українського історика та правознавця, громадського й державного діяча, одного з ініціаторів створення в 1918 році Української академії наук (пізніше – Всеукраїнської академії наук (ВУАН)) та її другого президента (у 1921-1922 рр.) академіка Миколи Прокоповича Василенка (1866–1935 рр.).

Віце-президент НАН України, голова Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України академік С.І. Пирожков

Розпочинаючи урочисте засідання, віце-президент НАН України, голова Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України академік **С.І. Пирожков** зачитав учасникам заходу вітальне слово від президента НАН України академіка Б.Є. Патона. Академік С.І. Пирожков наголосив також на великому внеску М.П. Василенка у становлення й розбудову ВУАН (нині – НАН України) й розвиток вітчизняної науки.

Директор Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України академік **Ю.С. Шемшученко** у своїй доповіді зосередився на основних етапах і

Директор Інституту держави і права
імені В.М. Корецького НАН України академік
Ю.С. Шемшученко

визначальних подіях у житті академіка М.П. Василенка та розповів про творчу спадщину видатного науковця і його найбільш вагомі здобутки в галузі вивчення історії українського права. Варто підкреслити, що саме академік М.П. Василенко став фундатором наукової школи українського права. Його також вважають одним із основоположників таких напрямів досліджень, як юридична біографістика, юридична історіографія, юридична археографія та юридичне джерелознавство.

Докладніше на ролі академіка М.П. Василенка у становленні української історико-правової науки зосередився у своєму виступі завідувач відділу історично-правових досліджень Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України кандидат юридичних наук, професор **І.Б. Усенко**.

Про урядову діяльність ученого присутні мали змогу дізнатися з доповіді завідувача відділу історії Української революції (1917-1921 рр.) Інституту історії України НАН України доктора історичних наук, професора **В.Ф. Верстюка**, який ознайомив учасників зібрання з цікавою інформацією, одержаною під час дослідження численних архівних даних, передусім матеріалів протоколів Уряду Української держави.

Завідувач відділу історично-правових досліджень
Інституту держави і права імені В.М. Корецького
НАН України кандидат юридичних наук, професор
І.Б. Усенко

Завідувач відділу історії Української революції
(1917-1921 рр.) Інституту історії України НАН України
доктор історичних наук, професор В.Ф. Верстюк

Педагогічні здобутки академіка М.П. Василенка та його внесок у розвиток освітянської справи (зокрема під час перебування вченого на посаді міністра

народної освіти) отримали ґрунтовне висвітлення у виступах ректора Київського університету права НАН України кандидата юридичних наук, професора **Ю.Л. Бошицького** та доцента кафедри конституційного та адміністративного права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана кандидата юридичних наук **Л.В. Міхневич**.

Ректор Київського університету права НАН України
кандидат юридичних наук, професор
Ю.Л. Бошицький

Доцент кафедри конституційного та
адміністративного права Київського національного
економічного університету імені Вадима Гетьмана
кандидат юридичних наук **Л.В. Міхневич**

Про внесок академіка у розвиток археографії й архівної справи в нашій державі розповів присутнім директор Інституту української археографії і джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України доктор історичних наук **Г.В. Папакін**.

Директор Інституту української археографії і
джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН
України доктор історичних наук **Г.В. Папакін**

Доцент кафедри історії держави, права та політико-
правових вчень Львівського національного
університету імені Івана Франка кандидат юридичних
наук **Т.Г. Андрусяк**

На фото (зліва направо): віце-президент НАН України, голова Секції хімічних і біологічних наук НАН України академік В.Г. Кошечко та перший віце-президент НАН України, голова Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України академік А.Г. Наумовець

Співпраці М.П. Василенка із Науковим товариством імені Тараса Шевченка було присвячено виступ доцента кафедри історії держави, права та політико-правових вчень Львівського національного університету імені Івана Франка кандидата юридичних наук **Т.Г. Андрусяка**.

На засіданні Ювілейної сесії Загальних зборів Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України були також присутні перший віце-президент НАН України, голова Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України академік **А.Г. Наумовець** і віце-президент НАН України, голова Секції хімічних і біологічних наук НАН

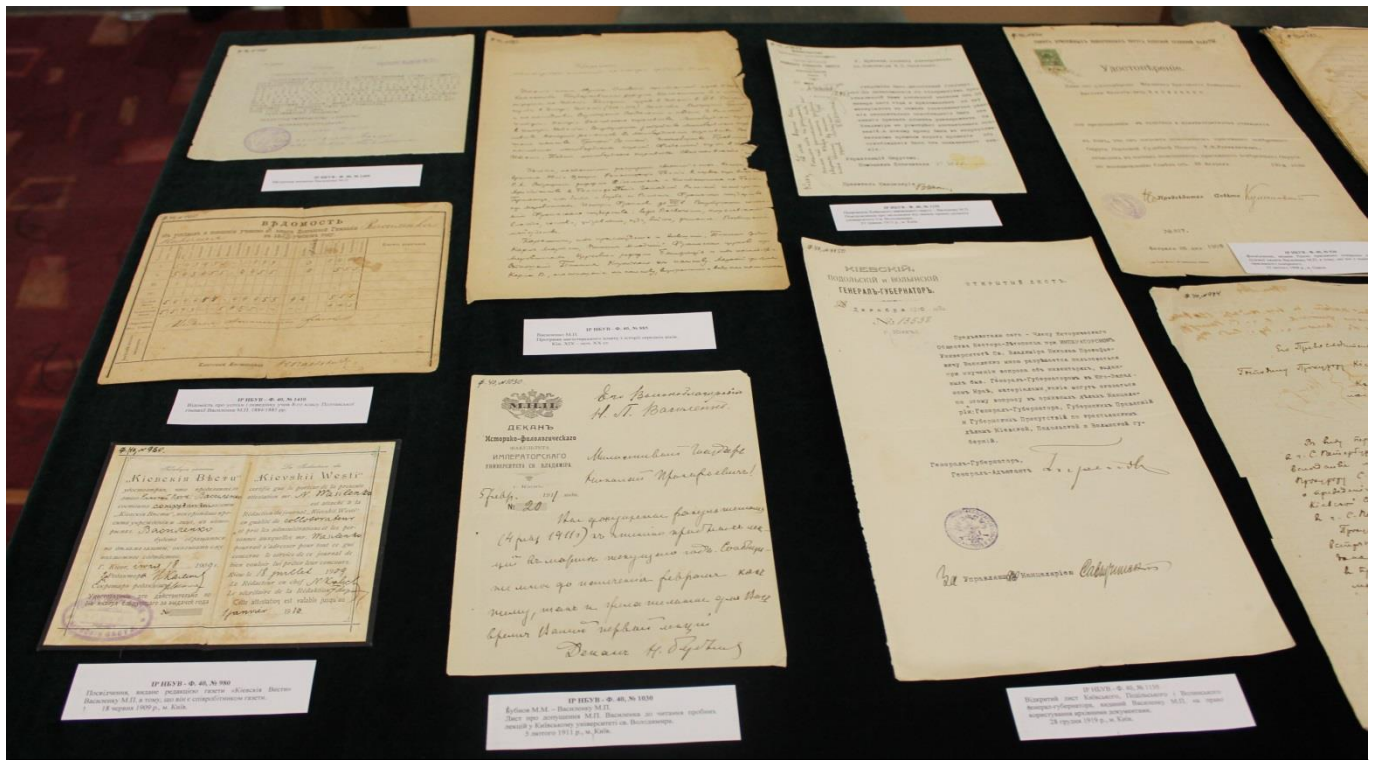
України академік **В.Г. Кошечко**, директор Інституту історії України НАН України, академік-секретар Відділення історії, філософії і права НАН України академік **В.А. Смолій**, директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, академік-секретар Відділення економіки НАН України академік **Е.М. Лібанова**, директор Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України, академік-секретар Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України академік **М.Г. Жулинський**.

Учасникам зібрання було також продемонстровано **відеофільм про життя і творчість академіка М. П. Василенка**.

Крім того, з нагоди ювілею видатного вченого було розгорнуто **виставку документів його особового архіву**, які зберігаються нині в Інституті рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського і дають уявлення про академіка М.П. Василенка як особистість, ученого, громадянина й державника.

Слід відзначити, що для відродження пам'яті про академіка вже зроблено чимало. 1991 року відбулася його остаточна реабілітація (нагадаємо, що в 1924 р. М.П. Василенка було засуджено до 10-річного ув'язнення за «антирадянську діяльність», але завдяки клопотанням громадськості й, зокрема, дружини – відомого математика Н. Полонської-Василенко – вченого вдалося звільнити шляхом надання йому помилування). У 2006-2008 рр. світ побачило тритомне видання вибраних творів М.П. Василенка, упорядковане фахівцями Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України. На честь ученого названо одну з вулиць Києва, на відповідних будинках встановлено пам'ятні дошки.

Виставка документів особового архіву академіка М.П. Василенка

За підсумками роботи Ювілейної сесії було ухвалено рішення про доцільність продовження досліджень творчої спадщини М.П. Василенка, а також створення електронного архіву його праць та інших документів.

[ПЕРЕГЛЯНУТИ ВІДЕОФІЛЬМ](#)

За інформацією Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України

Матеріали опублікували: Прес-служба НАН України